Ч. 67. Львів, субота дня 25. (12.) марця 1911. Річник XV.

ПЕРЕДПЛАТА на **„РУСЛАНА“** виносить: **в Австриї:**

на цілий рік . . . . 24 К
на пів року . . . . . 12 К
на чверть року . . . . 6 К
на місяць . . . . . 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 долярів або 14 рублів; з висилкою двічи в тижни 6 долярів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 долярів або 10 руб. Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакциї ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християньско-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска“. — З Руслановиx псальмів М Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5 год. по полудни. — **Редакция, адміністрация** і експедиция „Руслана“ при **ул. Оссоліньских ч. 11. партер** (фронт від ул. Тихої). Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламациї лише неопечатані є вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Ще кілька причин до абсентованя наших послів парляментарних.

Спорадична абсенция деяких наших послів в парляментарних та комісийних засїданях, викликала сильне невдоволенє в нашій суспільности, чого виразом переднїйшими часами були статї писані в „Руслані“ а тепер в „Дїлї“ статя п. з. „Годї абсентуватись“. Хотяй автор згаданої статї, не хотячи розятрувати цїлу справу обійшов ся з нею дуже по джентельменьски, однак щоби не спихати головної вини на теперішну парляментарну атмосферу не від річи буде відкрити трохи дальше той рубець паравану, що скриває деякі властиві причини перед сьвітом.

Звісна річ, що Віденъ, то перворядне европейске місто, яке житєм своїм може захопити кождого. Не перечу, що з пп. послів вже чейже кождий бачив те житє і що він до него так надто не пристращає ся, але зате єго жена і дїти того здебільша не зазнали і їх мимохіть пірвати мусять те житє. Коли хто не вірить, що більша часть наших послів провадить свої приватні доми з женами і дїтьми в столицї Австриї, що най зайде до ресторану „zum weissen Hahn“ або до „Reischratscaffee“ або навіть до кінотеатру на Ґрабенї, а побачить їхні цїлі родини зі знакомими та свояками, що приїхали до них з Галилеї, побачити Віденъ. Таке „хожденіє“ та навязуванє знакомств навіть з нїмецкими родинами, таке буванє, чи відвідини, взагалї житє на товарискій стопі, дуже чоловіка відриває від працї в парляментї, чи по комісиях, ба навіть виключає там можливість єго пасивної присутности.

Від якогось часу у нас професори унїверситету забажали стати піонїрами полїтики замість бути піонїрами науки яко свого заводу і виховувати молодїж та працювати на полї науки. І то в час, коли молодїж домагає ся помноженя українських катедр, то хиба не на те, щоби тії катедри були без викладів, а всї професори стали послами або замість історичних та наукових праць писали на біжучі теми мізерні огляди теперішної та будучої полїтики. Вже хто як хто, але професори унїверситету повинні пильнувати найкрасше сьвятинї науки, а не абсорбувати свої сили на полїтику, котра дає такий хлїб, що як єго закоштуєш, то і не в гадцї тодї нїякі наукові дослїди та бібліотеки. Але нехай, коли хто минув ся зі своїм покликанєм — га то годї — найже принайменше зрезиґнує зі свого становища, та зробить місце другому — що на науковім полї дав би своїй нациї те, що від него вся суспільність вимагає. Тому то хто дві роботи робить, жадної з них порядно не зробить. Двом Богам служити годї!

Ще і та обставина, що хто є на впливовім становищі, то рад би і собі помочи і другому. Відси то і поголоски, що дехто з панів послів пустив ся на великий гандель, як то було з Трильовским, а дехто на малий, як п. Петрицкий зі своїм склепом на Гернальсї. Знаю також одного посла, що дїяльність єго полягає на тім, що виробляє фамілії і чужим посади (назвиска не наводжу, бо може колись і менї яку лїпшу посаду виробить). Отсе все вимагає богато часу і заходу — якжеж не совісною річию булоб вимагати щось більше понад те. Час прецїнь обмежений, за шість лїт такої дїяльности хто зна, чи виборцї не змінять погляду, що до особи пана посла, тож своя сорочка близша, як чужий кожух.

Нова ординация виборча до держ. ради, вільне загальне голосованє, зробило те, що на заступників народу вибрані же самі homines novi, котрі не мають нї обзнакомленя з ріжними справами нї з тактикою, анї дипльоматичної рутини. Що сей міжнародний театр є справдї людовим парляментом, виказують і деякі чисто людові промови людових послів, Що більше дехто з панів послів і негаразд знає по нїме... то і годї забирати слово, бо кожда навіть інтерпеляция виходилаб на гумористичну пародию. Хиба би вивчити мову на память, як се мало місце з одним п. послом, що забирав слово, чи не одинокий раз всього в парляментї. Лїпше тому не бути — як сидїти та... дрімати,

Праця п. послів (видно по заінтересованю загальнім в клюбі, по присутности по промовах, та взагалї по активній дїяльности) — не є одностайна або радше сказати унїсонна. Що голова, то розум. Чиста палїївщина. Цїкавоб доперва виглядав український парлямент? (Се може послужити за тему до нової дописи до „Дїла“ пророкови Залїзнякови п. з. „який то буде український парлямент в роцї 2011“). Кождий по більшій части є лише добрим демаґоґом і то в своїм виборчім окрузї — але щоби орхестра зложена з них творила гармонїю, о тім нема й бесїди. В „Дїлї“ є натяк на послів стариків, прошу собі подумати, як би виглядав український клюб без них — кождий з них тому, що старий, сидить, пильнує справи та не рипає ся, куда не треба.

Супроти таких причин (певно що їх найдеть ся більше) праця послів в парляментї обумерла. Поминувши загальну атмосферу, котра так як мрачний воздух, лише для декого буде нездорова — байдужність, зарозумілість переходить надії всї, які суспільність наша поклала на своїх послів. І вимагати ту горожаньскої чи национальної сьвідомости від простолюдина, коли ту сам „цьвіт“ вибраний є безсильний на весні нової доби для нас. Які парости, який овоч буде — легко догадатись, хиба як ті „суширибки“ на сливах, так називає мужик. Звироднїлий овоч. — *О. О. Ф.*

Про Т. Шевченка.

Статя академика Ф. Корша.

(Конець).

Такий був поет Шевченко і в прозї! В сих, повних глибокого почутя рядках він виступив уже далеко за межі национальних розумінь та надій. Правда, сї місця все ще відносять ся до обсягу национальности, хоч і дуже розширеної, натхнені промовами, які він чув в Кирило-методиєвскому братстві, за належність до якого єго через 6 років після виданя „Гайдамаків“ (1841 р.) віддано в Москалї та заслано на 10 років за Урал, з забороною писати й малювати (правда, потайки він там і писав і малював); але уважне читанє инших єго творів, безперечно переконує нас в тім, що він тут говорить про спільну любов між Славянами лише виключно в залежности від подій, описаних в поемі, а постійним предметом єго думок та спочутя була людина. Иншого способу думаня не можна було й сподївати ся від Шевченка — нї по по єго ґенїяльности, нї по єго щирому, гарячому, релїґійному почутю, яке не зражувало єму серед самих важких страждань, що випали на єго долю майже за весь час єго 46-лїтного житя. Як поверховна і можна сказати „призрачна“ була єго ворожнеча до Поляків, так само мало звязані з основою єго сьвітогляду острі вислови проти Москалїв. І одних і других він ганьбив не взагалї сї народи, не як інстинктово погані єму етноґрафічні величини, а тілько тих осіб з окремих верств їх, або їх представників, які пригнїчують меншого брата, до якогоб племени они не належали. З неменшим обуренєм, нїж на польского пана, єврейского арендаря або російского носителя власти, він накидає ся на ізраїльского царя Давида, щоб відбирав жінок та дївчат у своїх підданих, та на римского імператора Нерона, що мучив християн. Ненависний був Шевченкови всякий гнобитель людских прав, звідкіль би він не походив. За образи слабшим достає ся від нього при нагодї і декому з гетьманів, які, при гадках про сучасний єму стан українського селяньства, уявляли ся єму в якімсь чарівно-гарнім сьвітлї, коли Україна була населена тілько самими вільними козаками.

Загально-людским настроєм пройняті наскрізь єго, з зверхнього боку побутові, українські поеми „Катерина“ та „Наймичка“ і такіж баляди, що належать до найкращих поетичних творів сього роду, дивно прекрасні та тонкі мальованя мало помітних для сторонного ока траґедий жіночої душі, що піддають ся перекладови на яку вгодно мову при відповіднім перенесеню в рамки иншого побуту без всякої вади для своїх лїтературних вартостий. Про лїричні поезиї Шевченка нїчого й казати: в них ми постійно зустрічаємо проповідь любови до людий, молитви за їх добробут та ориґінально викладені думки такого змісту, при якім про национальність поета нагадує тілько мова.

Заслуга Шевченка, як і всякого ґенїяльного письменника, головне в тім, що він до очевидности ясно доводить скілько в єго народї містить ся загально-людского. Сим боком своєї дїяльности великі поети допомагають мабуть, більше, нїж хто инший, сьвідомости, єдности роду людского та обєднаню всїх народів в ріжнородний, але дружний союз. А хто вірить в таку прекрасну будучину, той, не вважаючи нї на яке лихолїтє в сучасности, не може не бути рішучо переконаним оптимістом.

Сумні були часи, в які жив Шевченко, сумні були й обставини єго особистого житя, але і він, поет, переважно, жалю, не переставав до останнього подиху глибоко вірити в те, що минуть

»Уже по трохи і минають
Днї беззаконія і зла«.

Допись з Самбірщини.

(*Деякі причини радикалїзму в нашій суспільности*).

Много нарікає ся у нас по часописях, сходинах а навіть в приватних розмовах на радикалів, на їхню нераз безтактовну, загонисту роботу, яка не оглядає ся на се, що з неї завтра буде та чи не принесе она нашому народови більше шкоди чим хісна. Противникиж наші на кождім кроцї тичуть нам в очи тим, будьто би наша суспільність цїла зрадикалїзована так, що між нею тяжко найти людий, з якими би можна супокійно поговорити на теми згідного пожитя в тім са-

О Л Я.

(*Оповіданє з глухого кута*).

(Дальше).

Стрічали ся щораз частїйше і пізнавали себе щораз лїпше.

Як радо протягала вона до нього руку, коли смерком по шкільній науцї пригодив на копівство.

А він, як радо хотів розказати щось цїкавого, щось доброго, такого, що оживлює зимну глушу і в темний кут кидає проміня сонця. Чув, що єї того треба.

Та житє його було доволї сїре. Треба було слово огрівати теплом власної душі.

Робив так.

Оповідав нераз свої клопоти з вітом та з місцевою радою шкільною. Нїчо цїкавого. Війт не хоче купити нових дров, а рада мішаєть ся не в свої дїла. А прецїнь Оля слухала тих оповідань так пильно і дивувала ся, що так довго жила між народом, а не знала його.

В бесїдї молодого учителя той мужик виходив дуже інтересним і — дуже єї близьким. Або дїти. Ті бідні, босі, кашляючі дїти. Кільки цїкавого, нового, деколи дуже симпатичного розкрив від перед нею з їх бідної душі. Гірка доля мужицької дитини. Перші роки життя се справжнїй Тайґет. В голодї і холодї, без догляду і піклованя бореть ся нещасливе сотворенє з твердою немилосердною природою.

Тільки кріпкі та дужчі видержують. А кілька їх іде ззарання у могилу!

І не можна закинути батькови та матери, що не люблять дїтий. Вони тільки підчиняють ся твердим законам природи і життя. Тут нема місця для слабих і немічних; вони мусять пропасти. Чим скорше, тим меньча втрата. Тайґет!... Алеж се страшно, се нелюдяно, се треба усунути конечно...!

І перед Олею зявило ся якесь нове, безмірно ширше і глибше життє, як те, що вона його доси виділа. Їй ставало соромно, що тільки лїт змарнувала, не вдїявши нїчого доброго.

— —

По вечері отець добродїй пращав ся з гостем і нарікаючи на біль в нозї, йшов до своєї комнати. Тут відмовивши півголосом довгу молитву, клав ся спати. Добродїйка сидїла довше, та, коли видїла, що молоді говорять о „поважних річах“ висувала ся незамітно з їдальнї.

В їдальнї лишила ся Оля з учителем. З годину прислухував ся їх розмові, пошипуючи невдоволено самовар, потім і він мовк, немов засипляв втомлений великою роботою і між ними не було нїкого. Говорили свобідно і живо.

Деколи не могли погодити ся. Між їх дотеперішним життєм була велика ріжниця. То знов піддаючи ся якомусь спільному настроєви з огнем в серцях і на лицях брали ся перетворювати сьвіт. Молоді фантасти!... Добре, що не чув їх стрийко.

З теперішностю не могли погодити ся. Минули ті часи, що можна було з заложеними руками дивити ся, як проходили роки. Тепер починаєть ся allegro людского життя. Що перше рік, то тепер година, що перше крок то тепер миля. Хто має себе за доброго та тямущого чоловіка, той мусить працювати для себе і для других, передовсїм для других...

Уложили собі цїлий нарис такої роботи в своїм селї. Читальня, крамниця, всїлякі спілки та головна річ при кождій нагодї, з кождим чоловіком, з кождою дитиною поводити ся, як з ріднею, котрій бажаєть ся щастя. Анї одного зимного слова, анї одного байдужного погляду, най жиє осьвіта і любов!

Переймали ся тим так щиро, що забували про себе.

(Дальше буде).

мім краю двох народів. Прото правлячі в краю круги схиляють ся без обиняків в сторону „poczciwych starorusinów“, змагаючи з них витворити якесь mixtum compositum, щось в роді консервативно-умірковано го сторонництва між Русинами, хотяй в цілій роботі мнимих starorusinów все вилазить шило з мішка „єдиньство всего русского народа“ та „одна великая, неділимая Россія“.

На вступі моєї річи я приневолений троха звернути ся в сторону Поляків і сказати отверто, бо „clara pacta claros faciunt amicos“, що хотяй суспільність польска більше вироблена, хотяй серед неї зустрічаємо більше число радикальних партий, хотяй змежи тої суспільности виривають ся і численнійші і більше радикальні і більше грізні кличі на адресу українських гайдамаків а часами такой на адресу руского народа яко мало культурного, дикого не повздержного та не окресаного, то я анї між Поляками анї між правлячими кругами не здибав до нинї чоловіка, який би висловив ся, що між польскою суспільностию належало би сї кличі радикальні нищити та поборювати. Ба, що більше ті кличі ростуть, змагають ся, обхоплюють чим раз більші і ширші круги, втискають ся в урядове бюро урядника, запаморочують житє родини в мішаних сопружествах та розєднують найвірнійших приятелів, яких злучив на віки і божий і людский закон.

Я не є великим політиком, не розумію ся на підступах і махіявельских крутійствах, якими послугують ся нераз найбільші державні мужі; однак я бачу наглядно, що національний спір в нашім краю є найбільшим нещастєм не тілько для одного і другого народа, але для цілої нашої держави. Кличі, що виривають ся з радикального крила руского: „на суху вербу, топити в Сянї“ і т. п., се голос розпуки очайдушного чоловіка, котрий скорше компромітує нас перед цивілізованим сьвітом, як поможе. І менї здає ся, що благословенною можна би назвати ту хвилю, в котрій би прийшло до щирого зближеня двох народів, до обопільного, не фалшивого та не облудного порозуміня і до якого такого modus vivendi. Однак на то нинї не заносить ся, бож до згоди і порозуміня треба доброї волї, щирої охоти і сьвятого, непідступного наміру двох сторін. А у нас по сторонї Поляків здає ся більша відлеглість від точки порозуміня, чим по сторонї Русинів.

Близко 30 літ дивлю ся на се, як в нашім краю укладають ся национальні відносини між обома народами, знаю досить добре відносини на Мазурщинї і приходжу до того переконаня, що на нещастє і краю і держави радикальні кличі з кождим днем голосять сильнїйше а радикальні, пристрасні, неповздержливі та загонисті елементи між Русинами і Поляками беруть верх та захоплюють провід у свої непевні та очайдушні руки, пориваючи нераз за собою людий розважних, статочних та розумних. Причин на се неконче відрадне явище зложило ся дуже богато, а вичисляти їх та шукати за ними, завело би нас далеко, бож прецїнь між Русинами-Українцями не хибувало нїколи людий, що змагали всїми силами до уздоровленя та поправи тих невідрадних відносин.

Відкриваючи бодай трошечка серпанок з тих тайних містерий, які на скрізь пронизали політичне житє обох народів, мусимо признати, що правлячі круги много причинили ся до розросту і сили радикалїзму, бо своїм необережним, безтактовним, а нераз просто нерозумним поступком не одного розважного, статочного і перенятого на скрізь добрими намірами чоловіка загнали в радикальний табор, де зроблено з него непримиримого ворога правлячих кругів. Нераз було би вистало, щоби якийсь урядник вглянув глубше в суть якоїсь спірної річи, розібрав розумом і серцем підношену справу, заявив ся безсторонним урядником, що стоїть на сторожі закона, а не схиляв ся на сторону одної личности та не вів ся якимись посторонними зглядами, а Русин-Українець видячи добру волю і змаганя до річевого і безсторонного полагодженя справи, був би задоволеним та не мав би причини до нарікання і до радикалїзму.

Наведу оден приклад. Се діяло ся в р. 1896. В Самбірщинї в той час була до обсадженя парохія П., обнимаюча три села П., Л. і М. Парохія була не согірша, прото було много на ню компетентів. За впливом латиньского, місцевого, справедливого і тихого пароха, що мешкав в селї Л., одержав руску парохію о. Б. „народовець“, на якого повітові москвофіли вказували тодї яко на „porządnego księdza“, що знає ся з Ляхами, з ними жиє і з ними водить ся. Я знав о. Б. яко сьвященика вельми статочного, ревного, тихого і дбалого о добро парохіян, св. Церкви і при тім о. Б. сповняв так совісно обовязки пароха в церкві і в школї, що задля браку часу рідко коли показував ся між сусїдами, в зборах же або яких політичних вічах майже нїколи не брав участи. І як довго латиньским парохом в Л. був чоловік статочний, розумний, справедливий, правдивий слуга Христа, так довго був найбільший супокій у всїх трех селах, сьвященики обох обрядів бували у себе, виручали оден другого в парохіяльних функциях і жили по Божому так, що парохіяни брали собі з них примір. Та і знеміг латиньский парох, подав ся в пенсию, а на єго місце прийшов молодий, загонистий та нетерпимий чоловік, який пустив ся на непостійну струю аґітациї у всїх трох селах. І заклекотїло в парохії, як в горшку підчас вареня, посипали ся всякого рода дописи до польских ґазет про »попа-радикала«, про гайдамаків та Бог зна про що. А перед ½ роком 40 людий обр. руско-кат. з села Л. зголосило в самбірскім старостві перехід на обряд латиньский. Ц. к. староство з найбільшим поспіхом приймило зголошенє до відомости і здавало ся, що теперка непосїдучий, розаґітований лат. парох буде мати отворені ворота до безсовісної роботи. Однак о. Б. також не засипляв і довів до того, що в селї П. 50 людий обр. лат. зголосило знов свій перехід на обряд руско-кат. в ц. к. старостві в Самборі. Лише се біда, що теперва в старостві не мірено справи тої тим самим метром, що мірило перед ½ роком латинникам, лише почато воловодити та лукавити; а в польских ґазетах а найпаче в „Słow-i polski-м“ ударено в дзвін на тревогу та зроблено з супокійного, тихого, сумирного пароха о. Б. гайдамаку, радикала, „віхшицеля“, одним словом рогатого чорта та людоїда. Чиж не лїпше було би зробило ц. к. староство в Самборі, наколи би розважно, розумно та статочно розважило було добре, що може потягнути за собою аґітация латиньского сьвященика в будучинї та з таким поспіхом не принимала до відома переходу Русинів на латиньство?

(Дальше буде).

Полїтичний огляд.

Австро-Угорщина.

Гроза §-у 14-го висуває ся знов над державною радою. На останній нарадї клюбових предсїдників остерегав бар. Бінерт послів перед гайнованєм дорогого часу і заявив, що наколи палата перед кінцем марця не полагодить парляментарною дорогою буджетової провізиї і позички, тодї правительство застерегає собі дальші кроки, бо не може допустити до стану ex lex.

Отсї слова мінїстра-предсїдника зовсїм ясні і для кождого зрозумілі. З них випливає, що наколи держ. рада не полагодить названих справ (що до предлоги про побір новобранців нема нїякої перепони), тодї „народний парлямент“ приневолює правительство хватити ся §. 14-го, а з тим лучить ся або відрочене і замкненє сесиї або розвязанє держ. ради. В кождім случаю ідуть в пропасть комісиї, суспільна обезпека, службова праґматика, закон про похатну торговлю, про віддїли войовників (Kriegerkorpsgesetz), про фінансову і податкову реформу ітп., наколиб §. 15. мав війти на місце парляменту. Опозиция докоряла правительству і робочій більшости, що впроваджують держ. раду в примусове положенє, а тимчасом забуває, що правительство домагало ся в грудні будж. провізориї на 6 місяців, однак посли бояли ся ухвалювати довшу провізорию, щоби удержати правительство в зависимости, а тепер опинили ся в такім скрутнім положеню.

Бар. Бінерт пригадав зовсїм рішучо сю давнїйшу осторогу. Слав. Єдпота, котра тепер виступила з обжалованєм правительства, сама своїм veto проти роботи будж. комісиї підчас делеґаций спинила полагоду буджету, а социялдемократи чванливостию готовости до нових виборів признали, що їм більше розходить ся о партийне становище, як о удержанє засади загального виборчого права.

Як мало залежить социялдемократам на удержаню конституцийної управи, показує внесенє соц. пос. Немеца на передвчерашнім засїданю, щоби будж. провізорию усунути з дневного порядку і тілько 93 голосами проти 82 рішила більшість удержати проголошений предсїдником дневний порядок. Отже **на 516 послів** було **присутних** при голосованю **176**! Отсе найлїпше сьвідчить про охоту і спосібність до законодатної роботи „народного парляменту“. Таке положенє на довший час неможливе і оно конечно вимагає скорого рішеня.

З огляду на гостину цїсаря Вільгельма у Віднї не можна сподївати ся, щоби й нинї парляментарне положенє прояснило ся. Вісти про розвязанє парляменту затихли вправдї, але замісць того виринули вісти про відрочене держ. ради. Очивидно се були би тілько вступним кроком до розвязаня.

Польске коло приняло на себе задачу переговорів, які має вести на нинїшнім засїданю будж. комісиї. Парляментарна комісия польского кола відбула вчера засїданє, на котре запрошено також представників христ. суспільників. Поляки вказували на потребу полагоди деяких важних справ, як закона фінансового, військового, про місцеві зелїзницї і т. п. Однак христ. суспільники заявили, що тепер треба передовсїм заняти ся долею держ. ради, бо єї єствованє загрожене. Поль. коло разом з христ. суспільниками мають отже порозуміти ся з вільнодумними Нїмцями, щоби в державній радї уможливити роботу.

Парляментарна комісия зєдиненого ческого клюбу відбула вчера засїданє а хоч не оповіщено висліду, то розійшли ся вісти, що ухвалено не причиняти ся нїчим до усуненя теперішних перепон в держ. радї.

Парлям. комісия Слав. Єдноти також відбула засїданє, але не довела нарад до кінця а відрочила ся до пополудня.

Нїм. народ. Союз обговорював також на засїданю парлям. положенє і ухвали инших сторонництв. Більшість була сеї гадки, що не можна супроти розсїваних вістий заняти певного становища, бо нїм. народ. Союз не причинив ся нїчим до розпущеня сих вістий. Бар. Бінерт перед кількома днями заперечив вістям про розвязанє держ. ради, а колиб до того мало прийти, то попередилоб се відрочене держ. ради.

Бар. Бінерт переговорював з пос. Фідлєром, головою Ческого Клюбу, а сей здав звіт о тім парлям. комісиї. Наради комісиї відрочено до нинїшного дня, але хоч не запала рішуча ухвала, запевняють, що всї Чехи перейдуть до крайної опозициї проти бар. Бінерта і не допустять до ухваленя будж. провізориї і позички перед 1. цьвітня. Се очивидно причинилоб ся до викликаня кабінет. пересиленя, але оно, як ми вже нераз зазначували, перемінить ся в пересиленє парляментарне і закінчить ся розвязанєм держ. ради.

Заграниця.

Мінїстерство Люцатія в Італії остане поки що на своїм становищі аж до закінченя ювілейного торжества т. є. до 27. с. м. а відтак Джолїтті обійме задачу утворити нове мінїстерство, а в тій цїли розпічне переговори з сторонництвами, щоби обезпечити собі більшість в палатї.

В норвежскім соймі (storthing) в розправі над військовим буджетом, при котрім социялїст Нїсен вніс счеркненє одного мілїона і обмеженє уоруженя, промовляла панна-посол Роґштад в перший раз і заявила, що єсть приятелькою мира і межинародних розємних судів для спірних справ між личностями межинародного права. Війска, війни і кредити воєнні щезнуть колись з поверхнї сьвіта. Однак мимо того не буде голосувати проти військового буджету, бо єго ідеєю єсть оборона вітчини. Промовниця має довірє до правительства, котре домагає ся лише стілько, о скілько конечно потрібно. Однакож піддержує особливо сї позициї буджету, котрі змагають до оборони північних сторін краю.

З Мексику надходять вісти, що повстанцї знищили зелїзничі мости в провінциї Сінальоа доси невтральній, заняли Ля Кольорадо і Сагуаріну та прогнали звідтам правитель. урядників. Мимо того урядові вісти звучать оптимінїстично. Предсїдник Діяц вислав до Зєдинених Держав ноту, в котрій зазначує що нагромадженє війск американьских в Техас занепокоює Мексик, що Зєдинені Держави хотять вмішати ся в домашні справи Мексику. Тому запитує, як довго думають Зєдин. Держави на пограничу держати сї війска. Предсїдник Тафт заявив, що речинець усуненя війск з Сан Антоніо зависимий від розвитку подій в Мексику.

Державна Рада

На вчерашнім засїданю пос палати ведено дальшу розправу про буджет. провізорию. Пос. Ґерман обговорював основно справу еміґрациї і виказував, що она важна не тілько для Галичини, але і для держави, домагав ся опіки над переселенцями і предлоги начерку закона еміґрацийного. Крім того обговорював справу подвигненя краєвого промислу в Галичинї, а в тій цїли домагав ся інвестицийної полїтики, веденої після певного пляну.

Пос. Курилович жалував ся на великі військові тягари наложені на населенє, перечив виводам дел. Василька, начеб у Галичинї і Буковинї була росийска іредента, бо єї нема і не буде, о скілько правительство не викличе невдоволеня і не доведе до розпуки серед горожан несправедливо трактованих. Протестує проти поступованя галиц. властий супроти росийско-народних товариств в Галичинї особливо супроти бурс і селян настроєних в росийско-народнім дусї. Домагає ся на останку як найскоршого усуненя намісника Бобжиньского, а покликаня на єго місце мужа, щоби пильнував основних держ. законів.

Гуртовий процес руских академиків.

Вчера по перерві зізнавав заприсяжений сьвід. Ізидор Товаровский, бувший полїциянт, тепер аптичний ляборант. Дня 1. липця служив при полїциї, був капралем. Під унїверситет прийшов около 6. або 8. години з кошар при Казимирівский улицї. Незадовго потім покликано віддїл, в якім він був, під костел сьв. Николая, а по кількох мінутах они війшли на унїверситет на команду фельдвебля Врублєвского. Пішли на І. поверх. На сходах чув ще стріли. Зі сходів бачив на головнім коридорі возьних а також лїтаючі полїна. В слїдстві зізнав, що полїна лїтали з обох сторін, тепер пригадує собі лише зі сторони правої. Пригадує собі, що оден з возьних збирав полїна, чи кидав, не знає. Барикаду розсунули полїциянти. Самого сьвідка хтось ударив по руцї. Не пригадує собі, в котру руку і як єго ранено. Інтерновані в І. салї не хотїли пустити полїциянтів, але они шаблями зробили собі дорогу. Потому перевели при інтернованих ревізию, але нїчого не найшли, лише Врублєвский найшов під столом кілька револьверів. По переведеній ревізиї сьвідок лишив ся на унїверситетї десь до ¼4. з полудня.

На питанє прокуратора каже, що ранено єго в хвилї, коли розбирав барикаду, та що під унїверситетом полїция стояла лицем звернена до унїверситету. На питанє обж. Охримовича сьвідок стверджує, що дивив ся в глуб коридора, але не бачив нїкого, щоби лежав на земли

Нинїшна розправа.

Сьвідок Станїслав Валєвский не явив ся мимо візваня. Супроти того трибунал покликав Івана Ґайдача, унїверситетского служачого.

Др. Евин вносить, щоби сего сьвідка не заприсягати. З зізнань сьвідків Марса, Йордана і Николайчука виходить, що ту не було зовсїм нападу зі сторони Русинів, отже не треба було конечної оборони. А єсли з польскої сторони упали полїна, то се не була оборона.

Оборонець наводить, з якою резервою зізнавали сьвідки про се, що они кидали полїна, та й се, що зізнали, сталось доперва на виразні питаня оборонця або доперва тодї, коли обжаловані пригадали се сьвідкам.

Сему внесеню спротивив ся прокуратор а трибунал по нарадї рішив сьвідка заприсягнути.

Сьвідок зізнає, що дня 1. липця був коло конференцийної салї, бо ту приказав єму станути др. Йордан. Дир. Йордан сказав, що має відбути ся віче, та що мають уважати, щоби не зроблено нїякої шкоди. Сьвідкови приказав директор піти до канцеляриї педеля. Десь по 8. зійшло ся чимало руских студентів, які мали при собі палицї. Деякі з тих палиць були дуже грубі. До III. салї заглянув з цїкавости, але тодї ще не було віча. По тому підчас віча чув дияльоґ межи академиками, що стояли при дверох а президиєю віча: „Я протестую!“ „Товариші, тихо!“ Коли віче зачало ся, пішов до дир. Йордана, сказав єму про віче. Потому вернув назад на своє становище

коло канцеляриї. Звідти побачив, що в головнім коридори вибудовано барикаду. Будувало єї двох панів, котрих не знає. За барикадою від сторони ректорату бачив Захара Ткачука. Щоби єму перешкодити, покликав службу.

Заки служба надійшла, вічевики вийшли парами по двох з палицями опертими на раменах. Дійшовши до барикади, перші почали кликати: „Що то?“ і били палицями по лавках. Потому сьвідок почув, що вибивають шиби. Коли нагадав собі, що від подвіря брама не замкнена, збіг на долину та замкнув єї. Побіг потому на перший поверх, перелїз барикаду і ту побачив, як оден з руских академиків стрілив два рази в гору. Сего, що стріляв, бачив. На дальші питаня предсїдника каже, що можливе, що куля трафила в стїну коло іспитової комісиї. Се були перші стріли і они упали з місця межи I а II салею. Потім упали ще 2 стріли зпоза салї II. Рівночасно побачив, як через вікно з III салї вискочив оден пан, а за ним побіг оден поліциянт, Вкінци по тяжкій вандрівцї, сьвідок дійшов до канцеляриї педеля. Звідти бачив, як академики, що були в уступі, стріляли. Всїх стрілів, які почув, подає на 40. В коридорі бічнім барикади не бачив. Чув лише від возьного Косїньского, що сю барикаду почали ставляти рівночасно з вічем. Твердить рішучо, що з польскої сторони нїхто не стріляв, бо сам цїлий час бачив коридор. На кінцеві стріли стануло пятьох-шістьох академиків. Они станули при входї на головний коридор і звідти стріляли. Між тим мав упасти бл. п. Коцко.

Зараз по єго упадку стріли устали і війшла полїция. Полїнами нїхто не кидав. Сьвідок бачив лише одно-два поліна на земли. Також чув гук стрілу в III. салї, але нїякого слїду від кулї в тій салї не бачив. Найшов лише в тій салї за печию 6 повних та оден вистрілений патрон. Бл. п. Коцка бачив в уступі лежачого. Жінка сьвідка бачила двох панів, що скочили на сяги дерева на подвірю.

Між обжалуваними пізнає яко учасників віча Шишкевича, Охримовича і Сумика, але на коридори їх не бачив.

Дальше випитували сьвідка оборонцї.

Розправу відрочено о год. 3-ій до понедїлка.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар**. В суботу: руско-кат.: Теофана; римо кат.: *Благовіщенє Пр. Діви.* — В недїлю: руско-кат.: Никифора; римо-кат.: Теодора б.

— **День іменин Сьв. Отця** припадав, як звісно, на минувшу недїлю. В навечерє тої днини, т. є в суботу складала Сьв. Отцю кардинальска колеґія з кардиналом о. Серафимом Ванутелїм на чолї желаня, причім зложено жертву на Петрів гріш, з нагоди припадаючих 50 роковин поновленя гадки складаня сего рода жертв. Сьв. Отець, дякуючи за желаня і чувства висловлені кардиналами, зазначив між иншими, що є они для него покріпленєм в часах переповнених так ріжними горестями.

— **Шевченкові сьвята по наших селах.** Щораз численнїйші надходять вістки з цїлого краю про Шевченкові сьвята. Не лиш по всїх великих містах і місточках східної Галичини, мужеских і женьских школах, але також по селах устроюють ся Шевченкові сьвята, нераз заходом самих таких селян. Покищо реєструємо обходи в сих селах: Вікно (скалатский пов.), Никовичі (сокальский), Лїсвичі (львівский), Козівка (тернопільский), Звенигород (бобрецкий), Глубоке і Хмелївка (богородчаньский), Опака (дрогобицкий), Стриганцї (бережаньский), Підмихайлівцї (рогатиньский) і т. д. В львівскім повітї відбуло ся вже більше чим в 10 місцевостях такі сьвяткованя. — Було би порадно, щоби в тих місцевостях і околицях, в яких із яких небудь причин годї є в кождій поодинокій місцевости устроїти Шевченкове сьвято, уладити для всїх тих місцевостий оден великий окружний обхід (як прим. роблять патриоти в Болехові).

— **Шевченкові днї за кордоном.** В Полтаві уладжено в міскім театрі два вечерки в честь Шевченка. Саля була виповнена до останного місця. — Величаво випав Шевченковий обхід в Москві Лисенкови і Садовскому зроблено грімкі овациї. — В Рождественцї на Катеринославщинї відправлено панахиду за Тараса, а сьвящ. Лев Котович виголосив в церкві при великім числї селян проповідь про житє Т. Шевченка. — Феодозийскі Українцї готовились до уладженя Шевченкового обходу, але поліцмайстер поставив такі умови, що вечерок не міг відбути ся.

— **Пошанованє памяти Шевченка в Харкові.** Городска дума в Харкові одноголосно ухвалила на вшанованєм Шевченка: 1) повісити єго портрет в міскому музеї; 2) поставити єму памятник; 3) назвати єго іменем улицю; 4) давати що року 100 карб. фільольоґічному тов-у при унїверситетї на премію ім. Шевченка за працї з історії України та українського письменьства; 5) давати що року 300 карб. громадскій книгозбірнї на укр. видїл ім. Шевченка. На памятник дума призначила 4.000 карб. Гласний Солтиков сказав: „Щоб не зробила дума, зкількиб не дала гроший для пошанованя Шевченка — все буде мало“.

— **Ювілейні марки.** В порозуміню з ювілейним Шевченковим комітетом видало „Тов-о Руска Захоронка“ у Львові своїм накладом дуже гарні ювілейні марки в двох сериях, а се: одна з портретом, друга з могилою Тараса Шевченка; величина почтових марок, в пятьох красках, викінчені вельми старанно, обрамовані взірцями з народних вишивок. З огляду на ювілейний рік будуть ті марки без сумнїву дуже пожаданою і милою окрасою листів та карток кождого сьвідомого Українця, а заразом доказом памяти і почести для нашого народного ґенїя. »Руска Захоронка«, хотяй сама убога, призначила 10% доходу з тих марок на „Рідну Школу“. Дістати їх можна в книгарнї Тов. ім. Шевченка і в „Народній Торговлї“ по цїнї 2 с за штуку.

— **Зміна фронту.** Дивно звучить заява „Дїла“ що виступати проти жидів, „се аґітация прямо злочинна зі становища інтересів нашої национальної полїтики“, бо колись те саме „Дїло“ в роцї 1898 ч. 180 писало цїлком инакше з нагоди аґрарних страйків. На ту статю най поглянуть теперішні редактори — а зрозуміють, що нї тодї, нї тепер становище нашої национальної полїтики не вимагало і не вимагає братаня з жидами — бо обставини з року 1898 цїлком не поліпшили ся.

— **Ґлушкевич contra „Руслан“.** Перед присяжним судом відбула ся вчера розправа проти п. С. Ґорука, яко одвічального редактора „Руслана“, обжалованого д-ром М. Ґлушкевичом, б. судиєю, а нинї співробітником „Прикарп. Руси“, який обидив ся був деякими замітками про єго петербурско-кронштадске поломництво в 1909. р. В ч. 109 „Руслана“ з 1909. р. закинено д-рови Ґлушкевичови, що єго називано в Росиї „поетом“ і „лїтератом“, що др. Ґлушк. заїхав до тїсного мешканя ґр. Бобриньских, і не уступив ся, хоч ґрафиня крутила носом. Третий заміт, що др. Ґлушк. виголосив в Кронштадї неумісний тоаст проти австрийскої армії. Були се вісти, які розповідав у Львові учасник тої прогульки бл. п. Марков, редактор „Галичанина“. Потвердив се на вчерашній розправі в цїлости сьвідок радн. Лісковацкий, а по части сьвідки Волїньский, Павенцкий і Антоневич. Сьвід. Антоневич зізнав також між иншим, що поломників витали в Кронштадї офіцири з військовою музикою. Инші сьвідки нїчого собі не пригадували або заперечили заміти інкримінованої статї, а найважнїйший сьвідок нинї в гробі. На основі вердикту присяжних судиїв трибунал засудив обжалованого на 2 місяцї арешту з обміною на 600 К гривни і на кошти процесу. Обі сторони зголосили зажаленє неважности.

Др. Ґлушкевич так поводив ся на розправі, що трибунал засудив єго в короткій дорозї двічи на кари 40 і 50 К.

— **Нове Товариство бурсове у Львові „Українсько-руска бурса ім. Митроп. гр. Андрія Шептицкого.** Дня 27. лютого 1911. відбули ся перші загальні збори новозаснованого товариства „Українсько-руска бурса ім. Митроп. ґр. Андрія Шептицкого у Львові“, яке поставило собі за цїль улекшувати образованє і прожиток у Львові молодїжи, що ходить до шкіл всяких катеґорий, вести єї в релїґійно-моральнім і щиро-народнім дусї, вщіплювати їй любов до свого рідного, та виховувати свому народови национально-сьвідомі і ідейні одиницї. Свою дїяльність зачало товариство збиранєм фондів на купно реальности, в якій отворить бурсу для учеників головно з філії ц. к. академічної ґімназиї у Львові і призбирано за короткий час доволї значну квоту.

Для учеників згаданого філїяльного заведеня удержує доси руске Товариство педаґоґічне філїю бурси в нанятій каменицї при ул. Вірменьскій 2. Але єствованє тої бурси не є обезпечене, бо она не має своєї реальности а властитель вимовив льокаль з днем 1. лютого 1912. Нам Русинам годї буде винаняти дім на поміщенє сеї бурси, а руске Товариство педаґоґічне мимо своєї запопадливої дїяльности не в силї купити реальність на сю цїль і тому бурса мусїла би упасти. Щоби не допустити до розвязаня бурси — що вплинуло би відємно на вихованє молодїжи в народнім дусї і обнижило би фреквенцию нашої молодїжи на філії — ширший кружок львівских Русинів, прихильників шкільної молодїжи, завязав се нове Товариство, яке буде у всїм дїлати згідно з Р. Тов. педаґоґічним, перейме з него частину клопотів, зменшить єге фінансову відповідальність, та улекшить єму сплатити дотеперішні зобовязаня грошеві, які затягнуло при будові великої бурси ім. кард. С. Сембратовича. До видїлу товариства увійшли: П. П. Каранович Йосиф, радник висшого суду краєвого, голова; Громницкий Сидір, радник шкільний, заслупник голови; о. Рудович Іван, катехит ц. к. семінариї жіночої, секретар; Гриців Никола, ревідент ц. к. дирекциї скарбу, касиєр; Кульчицкий Семен, секретар дирекциї скарбу, о. Туркевич Іван, катехит філії акад. ґімназиї, Мельник Микола, професор філії акад. ґімназиї, Іжицкий Іван, офіциял судовий, Гоза Теодор, учитель філії акад. ґімназиї яко видїлові, а пп. Стефанович Юліян, професор філії, о. Долиньский Едвин, катехит шкіл видїлових, Форостина Евген, учитель філії, яко заступники видїлових. До контрольної комісиї вибрано пп. д-ра Гвоздецкого Евгена, Рибачка Михайла і Пшепюрского Нестора. — Надїємось, що наш загал прихильно віднесе ся до нового Товариства і просимо всїх приятелїв нашої молодїжи і людий дбалих о будучність нашого народу вписувати ся в члени нашого Товариства.

Товариство складає ся з членів: покровителїв, основателїв, звичайних і спомагаючих. Членом покровителем стає той, кому загальні збори на внесенє видїлу признають ту честь за надзвичайні заслуги для Товариства або за значнїйший даток грошевий, однак не менше як в сумі 1.000 К на раз. Члени покровителї не платять річних вкладок. Членом основателем стає той, що зложив сто (100) К на річ Товариства. Членом звичайним той, хто по попереднім принятю видїлом і заплаченю 1 К вписового платить річно 2 К. Членом спомагаючим стає той, хто жертвує Товариству одноразово що найменше 2 К готівкою або відповідну скількість натуралїїв. Грошеві посилки на цїль нового Товариства просимо висилати на вкладкову книжочку Кредитового Товариства урядників і сьвящеників у Львові ч. 990. або на адресу п. совітника шкільного Громницкого Сидора, директора філії ц. к. академ. ґімназиї у Львові, ул. Театральна ч. 22. — За видїл Тов-а Українсько-рускої бурси ім. митр. ґр. А. Шептицкого у Львові: *Йосиф Каранович*, голова, *о. Іван Рудович*, секретар.

— **Спис населеня в Австриї.** Тимчасові вислїди спису населеня з 31. грудня 1910 є такі. Число населеня виносило в 1910 р. 28,567.898, с. є о 2,417.190 більше, як в р. 1900. Процент приросту був отже о 0·2% низший, як в минувшім десятилїтю. Число домів виносило 3,870.958. Населенє Галичини і Буковини зросло о 9·7%. Комісия займе ся дослїдженєм зменшеня числа уродин, як і причини переселеня і смертности. Число населеня Галичини виносить майже 8 мілїонів, Чех 6,760.000, Долїшної Австриї 3,5 0.000, Боснї 1,845.000.

— **Переселенє до Бразилії.** Австрийске правительство на основі звіту свого консуля доносить, що в Бразилії отворено для переселенцїв нову оселю. „Dr Wenzezlaw Braz“ і перестерігає своїм горожанам там переселяти ся з огляду на багнисте і нездорове положенє сеї оселї.

— **Буковиньска Sonntagsruhe.** Пишуть нам: Староство в Радівцях визначило нам в Селетинї день на вибори посла до буковиньского сойму, 2. цьвітня с. р., від 9. години до 12 перед полуднем, як раз в недїлю, в часї коли то по всїх церквах править ся служба Божа Чому не в суботу?! Зазначу, що після нової ординациї виборчої, виборцї мусять явити ся під карою грошевою до 50 К. — *о. Гнатів Григорий.*

— **Почетне членьство.** Музично-вокально-драматичне тов-о в Гадячи іменувало своїм почесним членом славного укр. артиста Миколу Садовского.

— **Полевий епископ о. др. Бельопотоцки**, що тепер перебуває в Абациї, має покинути своє становище по повороті із курациї і стало осїсти на Угорщинї Єго наслїдником має бути дотеперішний директор пільної консисториї о. Бєлїк, який тепер сповняє сї обовязки в заступстві.

— **Торжественна Академія** в честь Папи Пія X. відбула ся заходом Марияньскої Содалїциї і католицких товариств дня 19. с. м. в Тарнові.

— **Дещо із польского кола.** „Czas“ пишучи про виключенє п. Падуха із польского кола, пригадує, що коли п. Стапіньский із цїлим клюбом людовцїв рішив ся вступити до польского кола, п. Падух оден спротивив ся тому і цїлий клюб стероризував. Місто полишити єго супокійно на боцї, п. Стапіньский полишив поки що сю акцию і почав шукати способів на страшного опозиционїста. Тодї то пригадали собі людовцї, що п. Канарек має на него якийсь специяльний, полїтично незрозумілий вплив, якусь маґічну форму, тому прикликали єго телеґрафічно до Відня, щоби ратував ситуацию. Яких арґументів уживав п. Канарек, полишило ся між ним і п. Падухом тайною, однак є фактом, що в 24 годин по єго приїздї п. Падух грізне veto взяв назад і торжественно з цїлим сторонництвом вїхав до польского кола. Гарні відносини!

— **Кровавий порахунок межи Мазурами.** Недалеко Коросна в селї Кростєнку нижнім тривав від довшого часу судовий спір о ґрунт межи двома родинами. В недїлю 19. с. м. напала родина Колянків на дім своїх суперників Зайдлїв і вимордувала всїх сокирами. Убийників відставлено сейчас до суду.

— **Впв. Дописувателеви з Сокаля.** Дякуємо; помістимо в найблизшім числї. — Впв. Др. Я. Г. в К. Дякуємо, помістимо. Просимо про нас не забувати.

Оповістки.

— **Шевченкове сьвято в Стрию.** Заходом сполучених стрийских українських товариств відбуде ся сьвяткованє 50-лїтних роковин смерти Тараса Шевченка в Стрию, в недїлю дня 26. марця з отсею програмою: Часть I. О 12. год. в полудне сьвяточний похід Соколів, Сїчий, делеґатів Товариств і народу з площі коло парохіяльної церкви, де назначує ся для всїх збірне місце, улицями міста до „Народного Дому“.

Часть II. О годинї 1-ій сполудня в великій салї „Народного Дому“: сьвяточна популярна академія з програмою: 1) Промова посла д-ра Л. Цегельского про житє, творчість і значінє Т. Шевченка для українського народу. 2. Шевченко: „Розрита могила“ декламация дївчини Рузї Маланьчук з Добрян. 3. Шевченко-Лисенко: „За сонцем хмаронька пливе“, міш. хор в супроводї фортепяна. 4. Промова селянина Дмитра Шабана з Підгорець. 5. Шевченко: „Гамалїя“ декламация Вол. Устияновича. 6. Відчитанє привітів і телеґрам. 7. Шевченко-Топольницкий: „Хустина“ хори міш. і мужескі з солями в супроводї фортепяна.— Вступ на академію 20 сот. Часть III. Вечером тогож дня о годинї 8-ій в великій салї „Народного Дому“: ювілейний концерт при участи сполучених хорів „Бояна“ і „Міщаньскої Бесїди“ під управою о. Ост. Нижанковского, а при співудїлї проф. музики п. Пруши. Початок точно о год. 8 вечером. Підчас продукций двері до салї будуть замкнені.

— **Шевченковий обхід в Болехові.** Укр. тов. в Болехові уладжують в суботу і в недїлю, 25. і 26. с. м. два концерти в честь памяти Т. Шевченка. В концертї возьмуть участь пп. Парахоняківна, Т. Шухевич, В. Козак, М. Гарасевич і „Акад. хор. Бандурист“. Початок суботнього концерту о 7½ вечером, а в недїзю (виключно для міщан і селян з округа) о 4. год. по полудни.

— **З зелїзниць**. Дня 28. марця 1911 о 9. год. відбуде ся в маґазинах товарових стациї Тернопіль публична лїцитация невідобраних товарів як розолїси, горівки, кава, сїрники, мило, скіри, сьвічки, сукно, оріхи, меблї, товари блаватні, порожні бочки, машини до шитя і рільничі, смаровило до чобіт і т. п.

Наука, умілість і письменьство.

— **Нова книжка.** У Київі вийшла книжка Т. Осадчого п. з. „На гранї XX. столїття“ романбувальщина з житя селяньскої інтелїґенциї. Стор. 216. Цїна 60 копійок.

— **„Засів“.** У Києві появило ся перше число популярного українського тижневника п. з. „Засів“.

Телеґрами

з дня 24. марця.

Одесса. (ТКБ). Начальник міста ґен. Толмачев заборонив збирати складки на памятник Шевченка і оголошувати відозви в сій справі в одеских дневниках, а мотивує свою заборону тим, що міністерство внутрішних справ позволило на загальне збиранє складок на сю ціль лише полтавскому земству.

Відень. (ТКБ). Буджетову комісию скликано на нині рано. На дневнім порядку буджетова провізория.

Відень. (ТКБ). Нині помер епископ-суфраґан о. Маршаль.

Відень. (ТКБ). Вчера по полудни прийшли провідники сторонництв більшости Лазарский, Хіярі, Ґесман і Кончі до предсїдника міністрів в справі полагодженя буджетової провізориї. Заявили они, що їх сторонництва будуть старали ся о удержанє спосібности палати до праці і аж до висліду нарад буджетової комісиї займуть вижидаюче становище.

Відень. (ТКБ). Парляментарна комісия Славяньскої Єдноти ухвалила вчера по полудни, щоби з огляду на се, що в теперішнім політичнім положеню в палаті послів не можна думати про успішне переведенє фінансової реформи і адміністрациї і з огляду на насивне становище правительства супроти обструкциї в ческім і моравскім соймі, чеські посли стояли рішучо в опозициї. Комісия рішила дальше заявити, що не має причини сему правительству помагати полагодити до кінця марця буджетову провізорию або позичку.

Відень. (ТКБ). На засїданю дорожняної комісиї, що відбуло ся вчера в присутности міністра прилюдних робіт Марка, подав предсїдник до відома письмо ческого краєвого союза для реформи мешкань в Чехах і головного союза для реформи мешкань в Австриї, який дякує, що порішене закон в справі фонду опіки над мешканєми. З тим зазначено також заслуги бувшого міністра скарбу Біліньского, що подбав про сей закон, як рівнож прихильну оцінку дорожняної комісиї.

П. Адольф Ґрос вніс резолюцию, в якій жадає, візвати правительство, щоби предложило начерк статуту опіки над мешканями під оцінку комісиї знавців ще в сім місяци. До неї малиб також належати члени дорожняного підкомітету, який вибрано до справи опіки над мешканями. Сю резолюцию принято одноголосно.

Міністер прилюдних робіт вияснив потім справу углевого контракту з фірмою Вайнман і запевнив, що міністерство застановило ся над справою обнятя у власний заряд продажи угля, правительство однак мусить мати свободу рішеня що до сеї справи.

Будапешт. (ТКБ). Сойм провадить нині дальше головну дискусию над буджетовою провізориєю.

Петербург. (ТКБ). Як зачувати, іменованє Наретова управителем міністерства заграничних справ наступило лише на час хороби міністра Сазонова і не вяже ся з відомостями про пересиленє. Міністер Коковцев задержить портфель скарбу. Пересиленє відносить ся тільки до Столипіна, якого у внутрішних справах заступить також инша особа.

Царгород. (ТКБ). Великий везир і представителї товариства баґдадскої зелїзниці підписати вже договори в справі будови дальшого зелїзничого шляху до Баґдаду, як також в справі будови бічного шляху Осменїх-Алєксандрете і до пристанї Алєксандрете. Сї договори не обіймають шляху Баґдад — Перский залив.

Берлїн. (ТКБ). В соймовій буджетовій дискусиї консервативні посли висловили жаль по причині признаня для Альзациї і Льотаринґії трох голосів в союзній радї. Предсїдник міністрів Бетман Гольвеґ заявив на се, що ся постанова правительства причинила ся з певностию до тіснїйшого злученя Альзациї і Льотаринґії з державою.

Будапешт. (ТКБ). Після останного урядово ствердженого висліду спису населеня, Угорщина числить 20,850.000 мешканців, з того на Хорвацию і Славонїю припадає 2,619.000 Приріст населеня був в останнім десятилїтю менший, виносив лише 8·3%, підчас коли в попереднім десятилїтю виносив лише 10·8%.

Петербург. (ТКБ). Відомости, що міністер предсїдник Столипін має уступити, полягають на непевних доси чутках, які однак здає ся, мають основу. Нині мають відбути ся наради кермуючих кругів, а також послуханє Столипіна в Царскім Селї. Київский ґенерал-ґубернатор Трепов одержав приказ предложити сейчас вірні звіти в справі принятя в січни депутациї з Києва і Поділя у царя. Сї депутациї промовляли за впровадженєм земств в західних провінциях.

Християнія. (ТКБ). На вчерашнім засїданю стортінґу соц Нізен в дискусиї над військовим буджетом заявив ся за счеркненєм одного міліона і поставив внесок про обмеженє уоруженя. Потім забрала перший раз голос пані Роґштад, яка заявила, що є приятелькою мира і розємних судів і се колись побідити мусить, а війни і військо щезнуть зі сьвіта. Мимо сего не буде голосувати проти військового буджету, якого ідея є оборона вітчини. Бесїдниця вірить правительству, що бажає лише тільки, скільки є конечно потрібним. Мусить однак піднести, що найбільше підпирає сї начерки, які заміряють охоронювати північну часть краю.

Петербург. (ТКБ). На вчерашнім засїданю думи раджено над інтерпеляциями в справі висших шкіл. П. Замисловский (прав.) зазначив, що студенти ужили своїх стипендий на революцийні цїли і приводив приміри необичайних вчинків студентів. Професори після бесїдника, служать більше сторонництву кадетів, чим нациї. Образують они молодїж не на вірних синів Росиї, лиш на арматну страву підчас революциї. Чейде (соц.-дем.) заявив, що свобідна наука є можлива лише в свобіднім краю. Президент прикликав бесїдника до порядку за обиду міністра просьвіти. Пп. Новіцкий і Сазонов заявили, що положенє в школах не є так зле, як то представлювано. Вправдї житє на університетах не є ще нормальне, але ідея страйку тратить приклонників. Більшість молодежи не хоче полишити ся невіжами.

Берлїн. (ТКБ). Цїсар Вільгельм з цїсаревою виїхав вчера в товаристві кн. Людвики і кн. Йоахима до Відня.

Петербург. (ТКБ). Столипін був вчера перед полуднем у царя в Царскім Селї на послуханю і відкликав свою димисию.

Мадрит. (ТКБ). Під проводом короля відбула ся рада в мароканьскій справі і в справі спору межи Франциєю а Іспанїєю. Дневники взивають правительство до видержаня на своїм становищи що до Франциї. Деякі часописи заповідають міністерске пересиленє.

Пресідіо (Мексик). (ТКБ). Американьске військо здержало мексиканьских вояків, що хотїли перевезти через границю воєнні материяли. Мексиканцї стріляли до Американців. Держави зажадали від Мексика вияснення.

Петербург. (ТКБ). Фінансова комісия державної ради висказала в дискусиї над буджетом маринарки жаданє, щоби заряд маринарки обмежив число команд фльоти. Представники заряду згодили ся лише на незначне обмеженє, комісия однак постановила бути дальше при своїх поглядах. Дальше жадала комісия обмеженя видатків на направу і на нові оружя, які (видатки) виносять 50% ухвалених кредитів і прихилила ся за поновним вставленєм до буджету начеркнених думою кредитів на фльоту Чорного моря. Що до будови нових кораблїв комісия заявила, що коли би дума відкинула начерк будови нових кораблїв, або хотїла зчеркнути кредити на ту цїль, то будови воєнних кораблїв не можна здержати, коли би навіть мало прийти до спору з думою.

Всячина.

— **Переселенє до Прус** росте з дня на день що раз більше. Особливо численно йдуть дївчата із східної Галичини до пільних робіт в Німеччинї. Від 14. с. м. до 23. с. м. переїхало через Краків загалом 55.801 людий.

— **Жили золота в Тиролю.** В Ізенталї в Тиролю відкрито жили золота. Відкрив їх ґеольоґ з Ґріс при Боцен, Ґотфрід Ферстер, який хоче свої права продати якомусь анґлїйскому підприємству.

— **Кровава рукопись.** Часопись „Nuova Rivista di Fanteria“ подає незвичайно інтересний документ із росийско-японьскої війни. Коли японьский адмірал Тоґо задумав перший напад на Порт Артура, вишукав для сего дїла добровольців. Він жадав, щоби сї добровольцї мимо пекольного огню із гармат і незважаючи на грізні морскі міни, вдерли ся аж до проливу пристани і замкнули вихід. До сеї сьмілої виправи, яка означала для кождого учасника майже нехибну смерть, зголосило ся около 2000 людий; між ними находив ся оден офіцир, який називав ся Гаяші, а який, щоби зазначити ще маркантнїйше свою готовість до всього, вкусив ся в палець, зібрав випливаючу із рани кров і нею, немов би „червоним чорнилом“ такий лист написав до коменданта корабля: „Пане комендант! Я з великою охотою зголошую ся до відділу добровільців; прошу дуже, щоби ви мене вибрали, а для піддержаня моєї просьби пишу сей лист моєю кровию“. Коли про сей лист довідав ся японьский мікадо, велїв собі єго дати і схоронив на почеснім місци в цїсарскім музею в Токійо.

Надіслане.

Кадв. і Судовий Адвокат

Др. Євген Левицкий

отворив адвокацку канцелярию у Відни.

Канцелярия містить ся при Ibbsstrasse 27 (Wien, II, Ibbsstr. 27). — Конференцийні години від 3–6 по пол. — Важнїйші і пильнїйші посилки слати з огляду на точність і швидкість дорученя через почтову філїю в парляментї (Dr. Eugen Lewickyj, Abgeordneter u. Hof- u. Gerichts-Adwokat in Wien, Parlament).

П. А. Шіган

Мій новий сотрудник

Переклав Вол. Держирука.

Вийде протягом місяця марця с. р як відбитка з фейлєтонів нашої часописи. Обійме она понад 25 аркушів друку. Ся знаменита повість повинна находити ся в кождій рускій хатї. **Передплату в цїнї 2 К 50 сот. з пересилкою 3 кор. приймає наша редакция.** — Цїнак нижки буде виносити 4 корони.

П. Т. Цитристи!

Вже вийшла полька мазурка

„На филях Прута“

укладу

Зенона Кириловича

дістанете її в книгарни тов. ім. Шевченка у Львові і у автора в Коломиї по 1 кор. за примірник.

Крім того появилось до тепер:

„Між своїми“, потпуррі з руских пісень по 2 К.

„Пестїйка“, полька фран. по 1 К.

Всї три твори були друковані і нагороджені через Тов. муз. „Echo vom Gebirge „Wiener-ZitherZeitung“.

Хто купує у автора всї три примірникиі разом, дістає 25% опусту, т. є місто 4 К платить лише 3 К. (3—3)

Конкурс

на проєкт копули для церкви в Тисьменици.

На мурованій церкві в Тисьменици, має ся поставити нову копулу. Можуть бути, окрім середної, великої і 2—3 малі копули на бічних крилах церкви. В проєктї мають бути також відповідні орнаменти верха фронтової фацияти. Все проєктоване відповідно і пропорционально до будинку тай артистично. — Брацтво тої церкви визначує за 1-й проєкт (не пляни і кошториси) премію 100 К, а за другий 50 К, застерігаючи собі власність премійованих проєктів. Рішати будуть знавцї покликані Виділом тогож Брацтва.

Рефлєктуючі на тоє можуть дістати фотоґрафію церкви в гр.-кат. Урядї парохіяльнім в Тисьменици. До тогож Уряду належить присилати проєкти найдальше до 25. н. ст. цьвітня с. р. підписані псевдонїмом, а імя і назвиско автора в замкненій ковертї.

О. Іоан Коцюба парох.

*) Фотоґрафію тої церкви можна оглянути також в Редакциї „Руслана“ між год. 12 а 1. в полудне в буденні дни.

ЗАМОВЛЕНЯ НА ВСЯКИЙ ТРАНСПОРТ ВИН ЛІТУРҐІЧНИХ ПРИЙМАЄ

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

У ЛЬВОВІ.

Цїна при замовленю висше	100 л.	50 л.	25 літр.
Самородне за літру	1·32 К	1·36 К	1·40 К
Геґелийске »	1·20 К	1·24 К	1·28 К
Герцеґовиньске »	1·10 К	1·14 К	1·18 К
Австрийске »	0·96 К	1·00 К	1·04 К

☛ Бочки числить ся осібно, але до двох місяців можна звернути їх до Львова, а вся почислена квота звертає ся. Фрахт вина до Львова оплачує „Народна Торговля“, зі Львова до стациї призначеня, замовляючий. — **Тисячі признань до перегляду.**

Основи перспективи з 95 рисунками долученими до тексту, укладу *Михайла Коця*, накладом Р. Т. П. Сей підручник є потрібний для всїх, що учать ся рисувати і малювати з природи. Набути можна по цїнї за брош. 2 К 10 с а за опр. 2 К 40 с, в книгарни Тов-а ім. Шевченка і в Р. Тов. Пед. а також у автора у Львові, ул, Солодова 1.

Проповіди о покаяню на великий піст

п. з.

„Блудний син“

можна набути у Львові в книгарни ім. Шевченка, в Жовкві у ОО. Василиян і в гр.-кат. Урядї парохіяльнім в Струсові по 1 К 50 с за примірник — а з почтою 1 К 60. Весь дохід призначений на будову церкви в Струсові.

О. Теодор Цегельский.
гр.-кат. царох в Струсові.

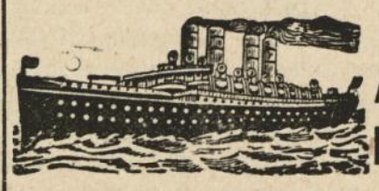

ДО АМЕРИКИ КАНАДИ

найлїпше перевозить

Лінія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецка **99**.

Цїна переправи кораблем 180 корон.

Уважайте на ч. 99.

ВІДЇЗД З ПОРТІВ В ТРИЄСТЇ:

Саксонія, дня 18. цьвітня.

Карпатія, дня 25. марця 1911.

Ультонія, дня 11. цьвітня.

З ЛЇВЕРПОЛЮ:

Найбільші і найвеличавійші пароходи на сьвітї:

Люзітанія, дня: 8|4, 29|4, 20|5, 10|6, 8|7 1911.

Мавританія: дня 25|3, 22|4, 13|5, 3|6, 24|6, 22|7 1911. 122(32—?)

Розклад зелїзничих поїздів

важний від 1. мая 1910.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5·50	**8·55**	**1·30**	5·45	50·10
Кракова	7·27	10·10	1·15 Б	**8·40**	**30·2**
Тарнова	—	—	1·05	—	—
Підволочиск	7.20	12·00	**2·15**	5·40	10·30
Черновець	8·05	—	**2·05**	5·53	9·30
Черновець	—	—	—	**6·35**	**12.20**
Станиславова	5·45	—	—	—	—
Коломиї.	—	10.21	—	—	—
Ходорова	5·15 Г				
Стрия	7·28	11·45	4·25	**7·41**	11·02
Самбора	8·00	9·58	2·00	—	9·00
Рави рускої	7·32	12·00	—	8·00	—
Яворова	8·15	—	5·00	—	—
Підгаєць	—	11·15	—	—	
Винник		—			12·10
Янова	8·15	1·10 К	5·00	9·26 К	10·07К
Любіня	8·00	9·38	2·00	9·00	11·40Р
На Підзамче з:					
Підволочиск	7·01	11·40	**2·00**	5·17	10·13
Бродів	7·01	—	**2·00**	5·17	10·12
Підгаєць	—	10·54	—	9·44	—
Винник	7·26	—	—	6·29	11.55А
На Личаків з:					
Підгаєць	—	10·33	—	9·28	—
Винник	7·10		—	6·13	11·39А

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд	вечер	в ночи
Кракова	3·55	**8·25**	**3·15**	**6·55**	11.15
Кракова	6·04	8.40	3·55	7·45	**12·40**
Кракова	—	—	**2·45**	6·04	—
Мшани	—	—	3·30	5·41	—
Підволочиск	6·20	10·40	**2·16**	8·10	11.10
Черновець	6·10	9·35	—	—	10·35
Черновець	—	**9·10**	**2·23**	—	**2·59**
Станиславова	—	—	2·52	—	—
Коломиї	—	—	—	5·59	—
Ходорова	—	—	—	8·23 В	—
Стрия	7·30	10·15	1·45	6·50	11·25
Самбора	6·00	9·05	3·40	—	10·40
Рави рускої	7·34		2·30	7·10	—
Яворова	8·20		—	6·30	
Брухович	6·13	7·34		7·10	
Підгаєць	5·58			6·16	
З Підзамча о:					11·32
Підволочиск	6·35	11·00	**2·31**	8·33	—
Бродів	6·35	11·00	**2·31**	8·33	—
Підгаєць	6·12		—	6·30	11·35А
Винник			**1·30**		
З Личакова до:					
Підгаєць	6·31			6·50	
Винник			1·49		10·54

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — *) Лише в недїлї.

А = лише в середи і суботи. — В = в день перед кождою недїлею і сьвятами обох обрядів. — Г = в день по кождій недїлї і сьвят обох обрядів

Видає і відповідає за редакцию **Семен Ґорук.**

З друкарнї В. А. Шийковского.